

مۇندەرىجە

..... خەرىتە

..... سۈرەتلىك بەت

1 كىرىش سۆز I

3 كىرىش سۆز II

5 كىتابنىڭ تۈزۈلۈشى ھەققىدە

3 ئومۇمىي بايان

11 چوڭ ئىشلار

بىرىنچى قىسىم جۇغراپىيە

I باب تەشكىلى تۈزۈلۈشى، رايونلارغا ئايرىلىشى 51

§ 1. چىگرىسى 51

§ 2. تەشكىلى تۈزۈلۈشىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى 52

§ 3. مەمۇرىي رايونلارغا ئايرىلىشى 54

§ 4. ناھىيە بازىرى ۋە يېزا - بازارلار 55

§ 5. يەر ناملىرى توغرىسىدا تەتقىقات 69

II باب تەبىئىي مۇھىتى 71

§ 1. گېئولوگىيە 71

§ 2. يەر يۈزىنىڭ تۈزۈلۈشى 73

§ 3. كىلىماتى 76

§ 4. گىدرولوگىيە 81

§ 5. نۇپراق 87

- 91 § 6. تەبىئىي بايلىق
- 93 § 7. تەبىئىي ئاپەت

ئىككىنچى قىسىم يېزا ئىگىلىكى

I باب تېرىقچىلىق 101

- 103 § 1. ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋەتلىرىنىڭ ئۆزگىرىشى
- 107 § 2. زىرائەت تېرىقچىلىقى
- 114 § 3. دېھقانچىلىق تېخنىكىسى
- 120 § 4. ئۆسۈملۈك ئاسراش
- 123 § 5. ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشى
- 123 § 6. ئىگىلىك باشقۇرۇش
- 128 § 7. دېھقانچىلىق ئاپپاراتلىرى

II باب چارۋىچىلىق 129

- 130 § 1. تەرەققىيات ئەھۋالى
- 132 § 2. ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى
- 138 § 3. ئوتلاق
- § 4. ئۆي ھايۋانلىرى، ئۆي قۇشلىرىنىڭ تۈرلىرى ۋە ئۇلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش ئەھۋالى
- 144 § 5. چارۋا مەھسۇلاتلىرى
- 150 § 6. چارۋا، ئۆي قۇشلىرى كېسەللىكلىرى
- 151

III باب ئورمانچىلىق 157

- 158 § 1. ئورمانچىلىق ئاپپاراتلىرى
- 159 § 2. ئورمان بايلىقى
- 162 § 3. توغراق

165 § 4 . كۆچەت تىكىپ ئورمان بەرپا قىلىش

171 § 5 . ئورمان باشقۇرۇش ۋە ئاسراش

IV باب دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنا - سايمانلىرى ... 181

181 § 1 . تەرەققىيات ئەھۋالى

182 § 2 . دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلات سەۋىيىسى

183 § 3 . چارۋىچىلىق ماشىنىلىرى

185 § 4 . دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى

187 § 5 . ئاپپارات، قوشۇن

ئۈچىنچى قىسىم بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش

I باب ئۆتكەن دەۋرلەردىكى بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش

191 ئەھۋالى

II باب يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىنكى بوزيەر

192 ئۆزلەشتۈرۈش ئەھۋالى

193 § 1 . 31 - تۈەن - مەيدان

197 § 2 . 32 - تۈەن - مەيدان

201 § 3 . 33 - تۈەن - مەيدان

205 § 4 . 34 - تۈەن - مەيدان

208 § 5 . 35 - تۈەن - مەيدان

تۆتىنچى قىسىم سۇچىلىق، سۇ مەھسۇلاتلىرى

215 I باب سۇچىلىق

- 216 § 1. سۇ بايلىقى
- 218 § 2. سۇ باشلاش ئىنشائاتلىرى
- 220 § 3. سۇ ساقلاش ئىنشائاتلىرى
- 222 § 4. ناسۇس بىلەن سۇ چىقىرىش ئىنشائاتلىرى
- 224 § 5. قۇدۇق قېزىپ سۇ چىقىرىش ئىنشائاتلىرى
- 225 § 6. سۇغىرىش ئىنشائاتلىرى
- 225 § 7. زەي چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشى
- 226 § 8. كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئىنشائاتلىرى
- 226 § 9. باشقۇرۇش، خىراجەت

II باب سۇ مەھسۇلاتلىرى 231

- 232 § 1. سۇ يۈزى
- 234 § 2. سۇ مەھسۇلاتلىرى بايلىقى
- 235 § 3. بېقىش
- 236 § 4. بېلىق تۇتۇش

بەشىنچى قىسىم سانائەت، شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى

I باب سانائەت 241

- 241 § 1. تەرەققىيات ئەھۋالى
- 241 § 2. خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى سانائەت، كوللېكتىپ مۈلۈكچىلىك
- 243 دىكى سانائەت
- 246 § 3. دۆلەت ئىگىلىكىدىكى سانائەت
- 251 § 4. كارخانا باشقۇرۇش
- 253 § 5. ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنى

II باب يېزا - بازار كارخانىلىرى 254

§ 1. تەرەققىيات ئەھۋالى 254

§ 2. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تۈرى 257

§ 3. ئاساسلىق يېزا - بازار كارخانىلىرىنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇش ... 260

III باب شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى 264

§ 1. بازار قۇرۇلۇشى 264

§ 2. يېزا - كەنت قۇرۇلۇشى 270

§ 3. بىناكارلىق 275

ئالتىنچى قىسىم پوچتا - تېلېگراف، قاتناش

I باب پوچتا - تېلېگراف 281

§ 1. پوچتا - تېلېگراف ئاپپاراتلىرى 281

§ 2. پوچتا 282

§ 3. تېلېگراف 287

§ 4. باشقۇرۇش 290

II باب قاتناش 292

§ 1. يول 292

§ 2. كۆۋرۈك، سۈڭگۈچ 295

§ 3. قاتناش قوراللىرى 305

§ 4. ترانسپورت 308

§ 5. قاتناش باشقۇرۇش 311

يەتتىنچى قىسىم سودا، ئاشلىق - ياغ

I باب سودا 317

- 320 § 1. دۆلەت ئىگىلىكىدىكى سودا
- 325 § 2. خۇسۇسىي سودا
- 327 § 3. تەمىنات - سودا كوپىراتىپى سودىسى

II باب ئاشلىق - ياغ 338

- 339 § 1. غەللە - پاراق يىغىش ۋە ئاشلىق سېتىۋېلىش
- 341 § 2. ئاشلىق سېتىش
- 344 § 3. ئۇن - ياغ تارتىش

سەككىزىنچى قىسىم مالىيە، باج، پۇل مۇئامىلە

I باب مالىيە، باج 349

- 350 § 1. مالىيە كىرىمى
- 369 § 2. مالىيە چىقىمى
- 376 § 3. ئاپپاراتلار

II باب پۇل مۇئامىلە 377

- 377 § 1. ئاپپاراتلار
- 380 § 2. ئوبوروت قىلىنغان پۇللار
- 381 § 3. پۇل كىرىم - چىقىمى
- 384 § 4. قەرز پۇل
- 389 § 5. خەلق پۇل ئامانلىقى

- 391 § 6. زايوم
- 392 § 7. سۇغۇرتا

توققۇزىنچى قىسىم ئىگىلىك باشقۇرۇش

- I باب پىلان باشقۇرۇش 397

 - § 1. ئاپپاراتلار 397
 - § 2. ۋەزىپىسى ۋە فۇنكسىيىسى 397

- II باب ستاتىستىكا باشقۇرۇش 399

 - § 1. ئاپپاراتلار 399
 - § 2. ستاتىستىكا كەسپى 399
 - § 3. ستاتىستىكا ۋاسىتىلىرى 401

- III باب مال باھاسىنى باشقۇرۇش 401

 - § 1. ئاپپاراتلار 401
 - § 2. باشقۇرۇش ھوقۇق دائىرىسى 402
 - § 3. مال باھاسىنى تەكشۈرۈش 403

- IV باب سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش 403

 - § 1. ئاپپاراتلار 403
 - § 2. بازار باشقۇرۇش 404
 - § 3. توختام باشقۇرۇش 405

- V باب ئۆلچەملەشتۈرۈش، ئۆلچەم 406

ئونىنچى قىسىم سىياسىي پارتىيە، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار

I باب جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 409

- 409 § 1. پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتى
- 415 § 2. ناھىيىلىك پارتكومنىڭ خىزمەت ئاپپاراتلىرى
- 416 § 3. قۇرۇلتايلار
- 420 § 4. تەشۋىقات - تەربىيە
- 422 § 5. ئىنتىزام تەكشۈرۈش
- 423 § 6. بىرلىكسەپ خىزمىتى

II باب گومىنداڭ 425

III باب ئاممىۋى تەشكىلاتلار 426

- 426 § 1. ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى
- 427 § 2. ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەشكىلاتلىرى
- 430 § 3. ئاياللار بىرلەشمىسى
- 432 § 4. دېھقان - چارۋىچىلار تەشكىلاتلىرى
- 433 § 5. سودا - سانائەتچىلەر تەشكىلاتلىرى
- 434 § 6. ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى
- 435 § 7. ئۇيغۇر مەدەنىي ئاقارتىش ئۇيۇشمىسى
- 436 § 8. ناھىيىلىك ئامېرىكا جاھانگىرلىكىگە قارشى تۇرۇش - چاۋشيەن گە ياردەم بېرىش شۆبە ئۇيۇشمىسى
- 437 § 9. جۇڭگو — سوۋېت دوستلۇق جەمئىيىتى لوپنۇر ناھىيىلىك تارمىقى

ئون بىرىنچى قىسىم ھاكىمىيەت، سىياسىي كېڭەش

I باب خەلق قۇرۇلتىيى 441

- § 1. ناھىيىلىك ھەر مىللەت، ھەر ساھە خەلق ۋەكىللىرى
442 يىغىنى
- § 2. ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى 446
- § 3. ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 453

II باب مەمۇرىي ئاپپاراتلار 453

- § 1. ناھىيىلىك يامۇل، ناھىيىلىك مەھكىمە، ناھىيىلىك
454 ھۆكۈمەت
- § 2. ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى 457

III باب ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىش -

لىرىنى مۇھاكىمە قىلىش ئاپپاراتى 463

- § 1. ناھىيىلىك كېڭەش 463
- § 2. ناھىيىلىك خەلق سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشى 464

ئون ئىككىنچى قىسىم خەلق ئىشلىرى، ئەمگەك، كادىرلار

I باب خەلق ئىشلىرى 473

- § 1. ئېتىبار بېرىش ۋە نەپقە بېرىش 474

- § 2. ئىجتىمائىي قۇتقۇزۇش ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش 477
- § 3. يېزىلاردىكى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش 482
- § 4. ئىجتىمائىي ئورۇنلاشتۇرۇش 483
- § 5. نىكاھلانغۇچىلارنى تىزىملاش 486

II باب ئەمگەك 488

- § 1. ئەمگەك - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش 490
- § 2. كەسپىي جەھەتتىن تەربىيەلەش 493
- § 3. پاراۋانلىق، ئەمگەك سۇغۇرتىسى 494
- § 4. ئەمگەك - ئىش ھەققى 496
- § 5. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قىسقارتىش 498
- § 6. ئەمگەك تۈزۈمى 499
- § 7. زىيالىي ياشلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش 499

III باب كادىرلار 502

- § 1. خادىملارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش 502
- § 2. خادىملار شىتاتى 504
- § 3. خادىملارنى سىناش 509
- § 4. كادىرلارنى تەربىيەلەش 510
- § 5. دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىقىش ۋە خىزمەتتىن چېكىنىش 511

ئون ئۈچىنچى قىسىم ئامانلىق ساقلاش، ئەدلىيە

I باب ئامانلىق ساقلاش 515

- § 1. ئاپپاراتلار 515
- § 2. ئامانلىق باشقۇرۇش 516
- § 3. نوپۇس باشقۇرۇش 518
- § 4. يۈز بەرگەن دېلولارنى رازۋېتكا قىلىپ ئاشكارىلاش 519

- 521 § 5. تۈرمە - سولاقخانلارنى باشقۇرۇش
- 521 § 6. قاتناشنى باشقۇرۇش
- 522 § 7. ئوت ئۆچۈرۈش - ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش

II باب سوت قىلىش

- 523 § 1. ھەق تەلەپ داۋا ئىشلىرى سوتى
- 524 § 2. جىنايى ئىشلار سوتى
- 526 § 3. ئىقتىسادىي سوت
- 526 § 4. خەلق زاسپىداتېلى
- 527 § 5. ناھەق، يالغان، خاتا دېلولارنى ئاقلاش

III باب تەپتىشلىك

- 527 § 1. ئاپپاراتلار
- 528 § 2. جىنايى ئىشلار تەپتىشلىكى
- 530 § 3. قانۇن - ئىنتىزام تەپتىشلىكى
- 531 § 4. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك
- 532 § 5. تۈرمە، سولاقخانا نازارەتچىلىكى
- 532 § 6. ئەرزىيەت ئىشلىرى

IV باب ئەدلىيە مەمۇرىيىتى

- 533 § 1. قانۇنچىلىق تەشۋىقاتى
- 534 § 2. ھەق تەلەپ مۇرەسسە ئىشلىرى
- 534 § 3. قانۇن مەسلىھەتچىلىكى
- 535 § 4. جامائەت گۇۋاھلىقى

ئون تۆتىنچى قىسىم ھەربىي ئىشلار

I باب ھەربىي ئورگانلار

539

- § 1. 1. ناهىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى 539
- § 2. 2. ناهىيىلىك خەلق قوراللىق كومىتېتى 540
- § 3. 3. ئاساسىي قاتلام خەلق قوراللىق بۆلۈمى 540

II باب ئەسكەر تۇرغۇزۇش ئەھۋالى 541

- § 1. 1. خەن سۇلالىسى دەۋرىدىكى ئەسكەر تۇرغۇزۇش ئەھۋالى 541
- § 2. 2. چىڭ سۇلالىسى دەۋرىدىكى ئەسكەر تۇرغۇزۇش ئەھۋالى 541
- § 3. 3. مىنگو دەۋرىدىكى ئەسكەر تۇرغۇزۇش ئەھۋالى 541
- § 4. 4. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىنكى ئەسكەر تۇرغۇزۇش ئەھۋالى ... 542

III باب ھەربىي خىزمەت ئۆتەش 542

- § 1. 1. ھەربىي خىزمەت ئۆتەش تۈزۈمى 542
- § 2. 2. ئەسكەر ئېلىش ۋە ھەربىي سەپتىن چېكىندۈرۈش 543

IV باب خەلق ئەسكەرلىرى 544

- § 1. 1. تەشكىللەش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش 544
- § 2. 2. مەشق 546
- § 3. 3. خەلق ئەسكەرلىرى پائالىيىتى 547

ئون بەشىنچى قىسىم مائارىپ، پەن - تېخنىكا

I باب مائارىپ 553

- § 1. 1. باشقۇرۇش ئاپپاراتى 553
- § 2. 2. بالىلار مائارىپى 554
- § 3. 3. باشلانغۇچ مەكتەپ مائارىپى 555
- § 4. 4. ئوتتۇرا مەكتەپ مائارىپى 561
- § 5. 5. چوڭلار مائارىپى 565
- § 6. 6. ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى 567

569 § 7. مائارىپ خىراجىتى

571 II باب پەن - تېخنىكا

571 § 1. پەن - تېخنىكا ئاپپاراتلىرى

572 § 2. پەن - تېخنىكا قوشۇنى

573 § 3. پەن - تېخنىكا خىزمىتى

574 § 4. پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش

576 § 5. پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرى

ئون ئالتىنچى قىسىم مەدەنىيەت

581 I باب مەدەنىيەت - سەنئەت

581 § 1. ئاپپاراتلار

582 § 2. ئاممىۋى مەدەنىيەت

584 § 3. كىتاب تارقىتىش

585 § 4. كىنو قويۇش

587 II باب رادىئو - تېلېۋىزىيە

587 § 1. رادىئو

589 § 2. تېلېۋىزىيە

590 III باب ئارخىپ، تارىخ - تەزكىرە

- 590 § 1. ئارخىپ
- 591 § 2. تەشكىلات تارىخىغا دائىر ماتېرىياللارنى توپلاش
- 593 § 3. تەزكىرە تۈزۈش
- 594 § 4. تارىخىي ماتېرىياللارنى توپلاش
- 595 § 5. يەر ناملىرى خىزمىتى

IV باب مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە ئاسار ئەتىقىلەر 597

- 597 § 1. مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنىڭ باشقۇرۇلۇشى
- 597 § 2. ئاسار ئەتىقىلەر

**ئون يەتتىنچى قىسىم سەھىيە،
تەنتەربىيە**

I باب سەھىيە 603

- 604 § 1. تىببىي داۋالاش ئاپپاراتلىرى
- 610 § 2. تىببىي داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى
- 611 § 3. تىببىي داۋالاش تۈزۈمى
- 614 § 4. تىببىي دورا
- 615 § 5. يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ساقلىقنى ساقلاش...
- 622 § 6. ئاممىۋى تازىلىق
- 624 § 7. ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى

II باب تەنتەربىيە 626

- 627 § 1. تەنتەربىيە مەيدانى
- 628 § 2. مەكتەپ تەنتەربىيىسى
- 629 § 3. ئاممىۋى تەنتەربىيە
- 630 § 4. تەنتەربىيە مۇسابىقىسى

ئون سەككىزىنچى قىسىم نوپۇس

I باب نوپۇس ئۆزگىرىشى 637

- 637 § 1. ئاساسىي ئەھۋالى
- 638 § 2. نوپۇسنىڭ كۆچۈشى

II باب نوپۇسنىڭ تارقىلىشى ۋە زىچلىقى 641

- 641 § 1. بازار، يېزىلاردىكى تارقىلىشى
- 642 § 2. جۇغراپىيىلىك تارقىلىشى
- 642 § 3. نوپۇسنىڭ زىچلىقى

III باب نوپۇس قۇرۇلمىسى 643

- 643 § 1. مىللەت قۇرۇلمىسى
- 644 § 2. كەسىپ قۇرۇلمىسى
- 645 § 3. مەلۇمات قۇرۇلمىسى
- 646 § 4. جىنس ئايرىمىسى نىسبىتى

IV باب پىلانلىق تۇغۇت 647

- 647 § 1. تۇغۇت چەكلەش
- 650 § 2. بېجىرىم تۇغۇش، ئوبدان بېقىش

ئون توققۇزىنچى قىسىم مىللەت، دىن

657 **I باب مىللەت**

657 § 1. ئۇيغۇرلار

666 § 2. خەنزۇلار

673 **II باب دىن**

673 § 1. بۇددا دىنى

674 § 2. ئىسلام دىنى

يىگىرمىنچى قىسىم دېئالېكت، ماقال - تەمسىل

679 **I باب لوپنۇر دىئالېكتى**

679 § 1. فونېتىكىلىق ئالاھىدىلىكى

683 § 2. گرامماتىكىلىق ئالاھىدىلىكى

686 § 3. لېكسىكىلىق ئالاھىدىلىكى

687 **II باب ماقال - تەمسىل**

687 § 1. تېرىقچىلىققا ئائىت ماقال - تەمسىللەر

688 § 2. تۇرمۇشقا ئائىت ماقال - تەمسىللەر

يىگىرمە بىرىنچى قىسىم شەخسلەر

693 **I باب شەخسلەرنىڭ تەرجىمىھالى**

699 II باب شەخسلەر جەدۋىلى

قوشۇمچە

لوپنۇر ناھىيىسىنىڭ 1986 - يىلدىن 1992 - يىلغىچە بولغان ئومۇمىي -

709 مې ئەھۋالى

729 ئاخىرقى سۆز

«لوپنۇر ناھىيىسى تەزكىرىسى» نىڭ تەھرىرات ئاپپاراتى ۋە تۈزگۈچى

731 خادىملىرى

733 ئۇيغۇرچە نەشرىگە ئاخىرقى سۆز

734 «لوپنۇر ناھىيىسى تەزكىرىسى» ئۇيغۇرچە نەشرىنىڭ تەھرىرات خادىملىرى ...